

Apa nélkül

DRAGOMÁN GYÖRGY: A FEHÉR KIRÁLY

Magvető Kiadó, Budapest, 2006. Ára: 2490 Ft

■ O. Á. kultura@hetivalasz.hu

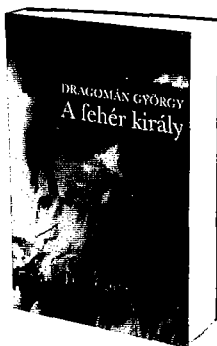
Hajdan egy-egy erdélyi generáció érkezésekor felkapta a fejét az ország: lám, micsoda tartalékai vannak a magyar irodalomnak! Ma már, hála Istennek, a világ legtermészetesebb dolga, hogy egy erdélyi-felvidéki születésű író egyenrangú félként mérkőzik meg anyaországi kortársaival. Olykor kegyetlenül nehéz versenyben, ahol sorsdöntőbb lehet a pusztaszerencse, mint a tehetség és maga a mű.

Dragomán György, ez az 1973-ban Marosvásárhelyen született, 1988 óta Magyarországon élő, kivételesen tehetséges prózaíró, ha minden igaz, tán előbb lesz külföldi szerző, mint magyar. A hírek szerint több nyelvre is fordítják második regényét, *A fehér királyt*. A szűk szakma itthon is rögtön felfigyelt jelentkezésére. Első regénye, a Balassi Kiadónál 2002-ben megjelent *A pusztítás könyve* Bródy Sándor-díjat és jó kritikákat kapott. A tavaly boltokba került *A fehér királyt* már a marketingre is gondosan ügyelő Magvető ajánlotta az olvasónak. Sajnos mégsem volt akkora visszhangja, mint lett volna húsz-harminc évvel ezelőtt, amikor a lapok könyvrovatai terebélyesek voltak, amikor nem csak egészen szűk körben beszélgettek az emberek irodalomról.

Dragomán György olyannyira professzionista író, hogy erdélyiségét felemlegetni felesleges volna, ha nem éreznék ki műveiből azt a fajta szorongást, amit legesszenciálisabban *Bodor Ádám* zseniális kisregényei (*Sinistra körzet*, *Az érsék látogatása*) fogalmaztak meg. *Bodor köpönyege*, ahogy egykor *Gogolé* a nagy orosz klasszikusoknál, kétségtelen kiindulópont, de Dragomán, akár a másik nagy tehetség, *Bartis Attila*, már a maga útját járja.

A fehér király tizennyolc, egymásba kapcsolódó történetből álló regény, háromszáz oldalon. Főszereplője egy tizenegy éves fiú, aki egy pontosan nem jelölt többnyel-

vű városban él, pontosan nem jelölt időben. A gyakorlott olvasó könnyedén azonosít – itt bizony *Ceausescu* Erdélyében járunk –, de a szerző nem terheli történeti eszmefuttatásokkal a regényt. Csak annyit tudunk meg, amennyit a

fiúcska azért, s első személyben elmeséli élete legnehezebb évéről, amikor apját elhurcolják a Dunacsatornához, munkatáborba. Egyedül marad anyjával, akinek támasza, lovagja akar lenni. És ott van a káder nagypapa, az örökké betegeskedő, de mindenkit túlélő

nagymama, akik évente kétszer vendégül látják egyetlen unokájukat. És ott vannak az iskolatársak, a barátok, a titkos szerelmek. A tanárok, akik legfeljebb titkon mernek ellentmondani a hatalmasoknak. A nagy történet a nagyapa váratlan halála és kínos botrányba forduló temetése, amikor hirtelen minden hazugságra fény derül: a torz társadalom képmutatására éppúgy, mint a családtagok álságos viselkedésére.

Dragomán György hangbicsaklás nélkül meséli el a tizennyolc történetet, amelyek külön-külön is élvezhetők. Mindegyiknek van kifutása, ám sohasem azzal a csattanóval érnek véget, amit az olvasó várna, nem visznek el a nagy tanulságig, hanem egyszer csak abamaradnak. Gondolja csak tovább az olvasó, mi minden eshetett még meg. Így aztán sokáig ott motoz bennünk egy-egy epizód.

Kamaszszemmel láttatni a világot, benne a formálódó kis embert a hazug felnőttek között, hatásos, ám kissé elhasznált séma. Dragomán Györgynek sikerül újítania. Elkerül minden buktatót, olcsó szentimentalizmust, kamaszvagdalkozást, felnőttes bölcselkedést. A mindvégig jellemző írói műgond nem szívja ki a regényből az életet, sőt.

Nagyszerű könyv.

VILÁGHÍRŰ FOTÓSOK PÉCSETT

Pécsre érkezett a korábban a budapesti Ernst Múzeumban nagy sikerrel bemutatott (M)Érték – Világhírű magyar fotográfusok című kiállítás – a világ legismertebb fotóművészei közé sorolt Brassai, Robert Capa, André Kertész, Moholy-Nagy László

és Martin Munkácsi műveiből. A kiállítás a Városi Képtárban (Rákóczi utca 11.) március 15-ig várja a látogatókat.

MŰGYŰJTŐK ÉJSZAKÁJA

Fényfestéssel, hét kiállításmegnyitóval, három koncerttel, könyvedikálással, borbemutatóval, valamint éjfélig látható állandó és időszakos tárlatokkal várják 25 galériában az érdeklődőket február 15-én a harmadik alkalommal megrendezendő Műgyűjtők éjszakáján a főváros galériás negyedébe, az V. kerületbe, a Falk Miksa, a Balaton, a Markó és a Balassi utcába.

KONCERT

PENDERECKI BUDAPESTEN

Krzysztof Penderecki vezényli a Sinfonietta Cracoviát a Bartók Béla Nemzeti Hangversenyteremben február 15-én, este fél nyolckor. A koncerten a zenetörténet egyetlen három csellóra írt versenyműve, Penderecki Concerto grossója és Mendelssohn Skót szimfóniája hallható. A Sinfonietta Cracoviával három kiváló csellista, az orosz Tatjana Vasziljeva, a többszörös versenygyőztes magyar Fenyő László és a zágrábi születésű Monika Leskovar lép fel.

GIORDANO AZ OPERAHÁZBAN

Február 17-én és 18-án este hétkor tartják Umberto Giordano André Chénier című operájának bemutatóját az Operaházban. A rendező Selmeczi György. A főbb szerepekben Kiss B. Attila és Fekete Attila, Fokanov Anatolij és Kálmándi Mihály, valamint Lukács Gyöngyi és Batori Éva hallható. Vezényel: Kesselyák Gergely.